

LOOFHUTTENFEEST - **זמן סוכות**

*Een liturgie voor Soekót bestaat nauwelijks.
Deze tekst kan men lezen voor aanvang van de gewone avonddienst:*

Veertig jaren zwierven onze voorouders door de woestijnen Sináái en T sien, omgeven en afgedekt door wolken van God's Glorie. Dit wil zeggen, dat veertig jaar lang de Sjchiená – God's Aanwezigheid – onze voorouders beschermde tegen alle gevaren in de woestijn: tegen woeste volkeren, tegen roofdieren, tegen droogte en tegen honger. Wie kent niet het verhaal van het 'man' – de 'mánna' – een deegachtige substantie die elke ochtend vers te rapen was, en waarvan onze voorouders hun voedzame broden bakten? Gedurende die veertig jaren leefden onze voorouders in veiligheid en vrede in een extreem onherbergzaam gebied.

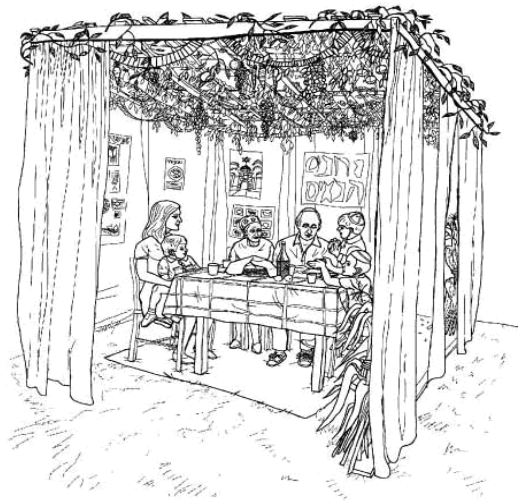
Om te herdenken hoe de God van onze voorouders hen beschermde en voedde, bouwen wij elk jaar na Grote Verzoendag simpele hutten van allerlei voorhanden materialen, afgedekt met loof van bomen of struiken, en leven wij zeven dagen net als onze voorouders toen in de woestijn. Zo tonen wij ons geloof dat God voor ons zal zorgen vandaag zoals Hij zorgde voor onze voorouders toen.

Wij gedenken zo de liefde die God onze voorouders, en daarmee ons, betoonde: Had Hij hen toen niet beschermd, dan zouden wij nu niet leven!

We eten en spelen en zingen met onze kinderen in de loofhut, en de kinderen maken slingers en tekeningen ter versiering, want onze dankbaarheid is groot:

Slaven waren wij in Egypte, geslagen en uitgebuit, maar de God van Avrahám en Saráh, Jitschák en Rivká, Ja'akóv en Leá en Rachéél, bevrijdde ons en leidde ons, verdrong onze achtervolgers, en voedde en beschermde ons veertig jaar lang! En uiteindelijk bracht Hij ons naar huis in het Beloofde Land. Daar waren wij eindelijk vrij om te leven naar Zijn voorschriften: vrij om Joden te zijn.

Dus bouw een Soeká en eet en drink, zing en lach, en geniet van de vrijheid van ons volk!

LOOFHUTTENFEEST - זמן סוכות

Het gebruik tijdens Soekót is, het samenbrengen van “arbá‘at ha mieniém” - de Vier Soorten, naar het voorschrift in Vajiekrá/Leviticus 23:

39 Doch op de vijftiende dag van de zevende maand, wanneer gij de opbrengst van uw land inzamelt, zult gij zeven dagen het feest des Eeuwigen vieren; op de eerste dag zal er rust zijn en op de achtste dag zal er rust zijn. 40 Op de eerste dag zult gij vruchten van sierlijke bomen nemen, takken van palmen en twijgen van loofbomen en van beekwilgen, en gij zult vrolijk zijn voor het aangezicht van de Eeuwige, uw God, zeven dagen lang. 41 Gij zult het als een feest des Eeuwigen vieren zeven dagen in het jaar, een altoosdurende inzetting voor uw geslachten; in de zevende maand zult gij het vieren. 42 In loofhutten zult gij wonen zeven dagen; allen die in Israël geboren zijn, zullen in loofhutten wonen, 43 opdat uw geslachten weten, dat Ik de Israëlieten in hutten heb doen wonen, toen Ik hen uit het land Egypte leidde: Ik ben de Eeuwige, uw God.

Een etròg - citroen, een loelàv - palmtak, drie hadassiem - mirretakken en twee aravòt - wilgentakken.

Deze symboliseren de vier nivo's waarop je Jood kunt zijn:

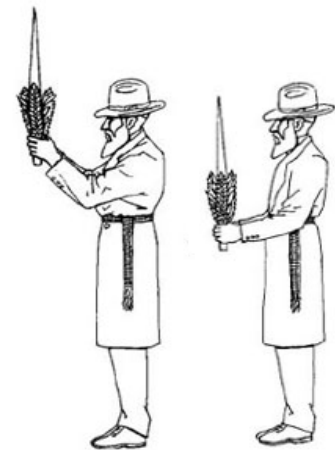
- wilgentak heeft geen geur en geen smaak – de Jood die geen goede daden doet en de Torà niet bestudeert;
- mirretak heeft geur maar geen smaak – de Jood die goede daden doet maar geen Torà leert;
- palmtak heeft geen geur maar wel smaak – de Jood die geen goede daden verricht maar wel Torà leert;
- etròg – heeft smaak èn geur – de Jood die Torà studeert èn goede daden doet.

Het gebruik is, de vier soorten samen in twee handen te houden en met hen in alle zes richtingen te schudden: noord, zuid, oost, west, hemel en aarde.

Immers,

overall waar Joden zijn, zijn wij **één volk**.

De brachá – zegening - voor Soekót zeggen alle aanwezigen samen:

LOOFHUTTENFEEST - **זמן סוכות**

Geprezen bent U,
Eeuwige,

Onze God en Eeuwige
der Wereld,

Die ons in leven hield en
in stand

En ons dit moment heeft
doen bereiken!

בָּרוּךְ אַתָּה יי

אֱלֹהֵינוּ מֶלֶךְ הָעוֹלָם

שְׁהַחִיטּוּ וְקִיַּמְנוּ

וְהַגִּיעְנוּ לְזִמְן הַזֶּה:

Baróech attá adonái

Eelohéénoe méleche ha
olám

Sjeh hechejánoe ve
kiejmánoe

ve hegiejánoe la zman
ha zeh!

In het Hooglied (Sjier ha-sjierém) omschrijft Koning Sjlómo de liefdesrelatie tussen God en ons volk.

Een van de zinnen luidt: “Ik heb verlangd naar Zijn schaduw en ik genoot haar, Zijn vruchten zijn zoet aan mijn gehemelte.” Volgens de Midrásj verwijst dit naar de beschutting onder het dak van de soekáh en naar de vruchten van het land die wij in de soeká eten.

Mosjé en Aharón waren broers. Mosjé was de onvergetelijke wereldlijk leider en leraar van onze voorouder, maar het was Aharón die door de uitvoering van het verzoeningsritueel op Grote Verzoendag de relatie tussen ons volk en onze God bestendigde door vrede te bewerkstelligen. Mosjé was de dienaar-tegen-wil-en-dank van God, terwijl Aharón door de Eeuwige werd aangesteld als bemiddelaar tussen de wil van God en het hart van de mens. Aharón is de beschermende soeká. Mosjé daarentegen is de loeláv: de rechte lijn die staat voor de verstandelijkheid van de Torá. Voor het voortbestaan van het joodse volk en het Jodendom zijn zowel de logica van de Torá als de emotionele band met God nodig.

En zo is Rosj ha-Sjaná een verstandelijke dag, waarop wij op logische gronden besluiten het afgelopen jaar nog eens goed tegen het licht te houden met het doel ons te beteren, terwijl Jom Kiepóer een emotionele dag is, waarop wij onszelf schuld bewust voor het aangezicht van de Eeuwige in het stof werpen, onze zielen in Zijn hand leggen en Hem smeken om ons leven.

Op Rosj ha-Sjaná mobiliseren wij ons verstand en richten het op God, en op Jom Kiepóer laten wij onze emoties vrij stromen en openen wij onze harten voor Hem. Vijf dagen na Jom Kiepóer zijn verstand en emoties samengesmolten en samen met de bewerkstelligde verzoening bracht dat ons in een staat van spirituele reinheid. En dat is wat wij nu vieren... wij loven en danken Hem voor Zijn goedheid en wij verblijden ons in onze status van Volk van Zijn priesters!

Halléél – lofzang op de Eeuwige, de Altijdaanwezige Vader vol Erbarmen - הלל

Psalm 113:

Halleluja! Loof, dienaars van de Eeuwige, loof de naam van de Eeuwige. De naam van de Eeuwige zij geprezen van nu tot in eeuwigheid. Van waar de zon opkomt tot waar zij ondergaat, zij geloofd de naam van de Eeuwige. Verheven boven alle volken is de Eeuwige, verheven boven de hemel zijn luister. Wie is gelijk aan de Eeuwige, onze God, die hoog daar boven zijn woning heeft, die zijn oog richt naar beneden, wie in de hemel en op de aarde? Hij verheft uit het stof wie berooid is, uit het vuil tilt hij op wie alles ontbeert. Hij laat hem wonen bij hooggeplaatsten, bij de hoogsten van zijn volk. De onvruchtbare vrouw laat hij wonen in het huis, een vrolijke moeder van kinderen. Halleluja!

Psalm 114:

Toen Israël wegtrok uit Egypte, het volk van Jakob dat vreemdtalige land verliet, werd Juda zijn heiligdom, Israël zijn koninkrijk. De zee zag en vluchtte, de Jordaan trok zich terug, de bergen schrokken op als rammen, als lammeren sprongen de heuvels op. Waarvoor, zee, neem je de vlucht, Jordaan, trek jij je terug? Waarvoor, bergen, schrikken jullie op als rammen, springen jullie, heuvels, als lammeren op? 'Voor het aanschijn van de Eeuwige, – beef, aarde! – voor het aanschijn van de God van Jakob. Hij verandert de rots in een bron, hard gesteente in een stroom van water.'

Psalm 115:

Niet ons, Eeuwige, niet ons, geef uw naam alle eer, om uw liefde, uw trouw. Waarom zeggen de volken: 'Waar is die God van hen?' Onze God is in de hemel, hij doet wat hem behaagt. Hun goden zijn van zilver en goud, gemaakt door mensenhanden. Ze hebben een mond, maar kunnen niet spreken, ze hebben ogen, maar kunnen niet zien, ze hebben oren, maar kunnen niet horen, ze hebben een neus, maar kunnen niet ruiken. Hun handen kunnen niet tasten, hun voeten kunnen niet lopen, geen geluid komt uit hun keel. Zoals zij, zo worden ook hun makers, en ieder die op hen vertrouwt. Israël, vertrouw op de Eeuwige – hun hulp is hij, hun schild –huis van Aäron, vertrouw op de Eeuwige – hun hulp is hij, hun schild –wie de Eeuwige vrezten, vertrouw op de Eeuwige – hun hulp is hij, hun schild.

De Eeuwige gedenkt en zegent ons, zegenen zal hij het volk van Israël, zegenen het huis van Aäron, zegenen wie de Eeuwige vrezten, van klein tot groot. Moge de Eeuwige u talrijk maken, u en uw kinderen. Moge de Eeuwige u zegenen, hij die hemel en aarde gemaakt heeft. De hemel is de hemel van de Eeuwige E, de aarde heeft hij aan de mensen gegeven. Niet de doden loven de Eeuwige, niet wie zijn afgedaald in de stilte, wij zijn het, wij zegenen de Eeuwige, van nu tot in eeuwigheid. **Halleluja!**

Psalm 116:

De Eeuwige heb ik lief, hij hoort mijn stem, mijn smeken, hij luistert naar mij, ik roep hem aan, mijn leven lang. Banden van de dood omknelden mij, angsten van het dodenrijk grepen mij aan, ik voelde angst en pijn. Toen riep ik de naam van de Eeuwige: 'God, red toch mijn leven!' De Eeuwige is genadig en rechtvaardig, onze God is een God van ontferming, de Eeuwige beschermt de eenvoudigen, machteloos was ik en hij heeft mij bevrijd. Kom weer tot rust, mijn ziel, de Eeuwige is je te hulp gekomen. Ja, u hebt mijn leven ontrukkt aan de dood, mijn ogen gedroogd van tranen, mijn voeten voor struikelen behoed.

LOOFHUTTENFEEST - זמג סכזת

Ik mag wandelen in het land van de levenden onder het oog van de Eeuwige. Ik bleef vertrouwen, ook al zei ik: ‘Ik ben diep ongelukkig.’ Al te snel dacht ik: Geen mens die zijn woord houdt. Hoe kan ik de Eeuwige vergoeden wat hij voor mij heeft gedaan?

Ik zal de beker van bevrijding heffen, de naam aanroepen van de Eeuwige en mijn geloften aan de Eeuwige inlossen in het bijzijn van heel zijn volk. Met pijn ziet de Eeuwige E de dood van zijn getrouwen. Ach, Eeuwige, ik ben uw dienaar, uw dienaar ben ik, de zoon van uw dienares: u hebt mijn boeien verbroken. U wil ik een dankoffer brengen. Ik zal de naam aanroepen van de Eeuwige en mijn geloften aan de Eeuwige E inlossen in het bijzijn van heel zijn volk, in de voorhoven van het huis van de Eeuwige, binnen uw muren, Jeruzalem. **Halleluja!**

Psalm 117:

Loof de Eeuwige, alle volken, prijs hem, alle naties: zijn liefde voor ons is overstelpend, eeuwig duurt de trouw van de Eeuwige E. **Halleluja!**

Psalm 118:

Loof de Eeuwige, want hij is goed, eeuwig duurt zijn trouw. Laat Israël zeggen: ‘Eeuwig duurt zijn trouw’ – het huis van Aäron zeggen: ‘Eeuwig duurt zijn trouw’ – wie de Eeuwige vreest, zeggen: ‘Eeuwig duurt zijn trouw.’

In mijn nood heb ik geroepen: ‘Eeuwige!’ En de Eeuwige antwoordde, hij gaf mij ruimte. Met de Eeuwige aan mijn zijde heb ik niets te vrezen, wat kunnen mensen mij doen? Met de Eeuwige, mijn helper, aan mijn zijde, kijk ik op mijn haters neer.

Beter te schuilen bij de Eeuwige dan te vertrouwen op mensen. Beter te schuilen bij de Eeuwige dan te vertrouwen op mannen met macht.

Alle volken hadden mij ingesloten – ik weerstond ze met de naam van de Eeuwige – ze sloten mij van alle kanten in – ik weerstond ze met de naam van de Eeuwige – ze sloten mij in als een zwerm bijen maar doofden snel als een vuur van dorens – ik weerstond ze met de naam van de Eeuwige.

Jullie sloegen mij en ik viel, maar de Eeuwige heeft geholpen. De Eeuwige is mijn sterkte, mijn lied, hij gaf mij de overwinning. Hoor, gejubel om de overwinning in de tenten van de rechtvaardigen: de rechterhand van de Eeuwige doet machtige daden, de rechterhand van de Eeuwige verheft mij, de rechterhand van de Eeuwige doet machtige daden.

Ik zal niet sterven maar leven, en de daden van de Eeuwige verhalen: de Eeuwige heeft mij gestraft, maar mij niet prijsgegeven aan de dood.

Open voor mij de poorten van de gerechtigheid, ik wil binnengaan om de Eeuwige te loven. Dit is de poort die leidt naar de Eeuwige, hier gaan de rechtvaardigen binnen. Ik wil u loven omdat u antwoordde en mij de overwinning gaf. De steen die de bouwers afkeurden is een hoeksteen geworden. Dit is het werk van de Eeuwige, een wonder in onze ogen. Dit is de dag die de Eeuwige heeft gemaakt, laten wij juichen en ons verheugen. Eeuwige, geef ons de overwinning, Eeuwige, geef ons voorspoed.

Gezegend wie komt met de naam van de Eeuwige. Wij zegenen u vanuit het huis van de Eeuwige. De Eeuwige is God, hij heeft ons licht gebracht. Vier feest en ga met groene twijgen tot aan de horens van het altaar. U bent mijn God, u zal ik loven, hoog zal ik u prijzen, mijn God. Loof de Eeuwige, want hij is goed, eeuwig duurt zijn trouw!

LOOFHUTTENFEEST - זוג סוכות

Na de dienst vervullen wij symbolisch de mitswá van het wonen in de soeká door er (even) in te zitten en er iets te nuttigen.

(Bij binnenkomst in de Soeká zeggen wij:)

ברוך אתה יי אלהינו מלך העולם,
אשר קדשנו במצותיו וצונו לישב בסוכה.

**Baróech attá adonái eeloohéénoe, méllech ha olám,
Asjér kiddesjánoe be mitswotááv, ve tsivánoe leesjéév ba Soeká.**

Geprezen bent U, Eeuwige, Koning der wereld,
Omdat U ons hebt geheiligd met Uw geboden
en ons hebt opgedragen in de loofhut te verblijven.

